

Polismyndighetens strategiska verksamhetsplan 2020–2024

Reviderad mars 2023

Polismyndighetens strategiska verksamhetsplan 2020–2024

Diarienummer: A354.025/2022

Beslutsdatum: 2023-03-03

Giltighetstid: 2024-12-31

Avser område/ämne: Strategisk verksamhetsplan

Ansvarig organisatorisk enhet: Ekonomiavdelningen, verksamhetsstyrning och analys

Ersätter dokument som upphävs: Polismyndighetens strategiska verksamhetsplan 2020–2024 (PM 2021:39)

Innehåll

1 Förord	5
2 Inledning	7
3 Polismyndighetens strategiska styrning och uppföljning	8
3.1 Strategisk verksamhetsplan	8
3.2 Strategiska inriktningar	9
3.3 Uppföljning	9
3.4 Utveckla den strategiska styrningen	10
4 Mål 1: Framgångsrik brottsbekämpning och uppklaring	13
4.1 Färre medborgare utsätts för brott och fler brott klaras upp	14
4.2 Bekämpa våld mot barn och mäns grova våld mot kvinnor	16
4.3 Bekämpa det dödliga våldet kopplat till kriminella nätverk	17
4.4 Bekämpa den kriminella ekonomin	18
4.5 Förbättra den gränspolisära verksamheten med fokus på att bekämpa organiserad brottslighet redan vid gränsen	19
4.6 Stärka beredskapsplaneringen som hanterar allvarliga händelser, kriser eller krig	20
5 Mål 2: Stark lokal närvaro	23
5.1 Ökad polisiär närvaro i lokalsamhället	23
5.2 Utvecklade medborgarmöten och förbättrad service utifrån medborgarnas behov	24
5.3 Inga nya utsatta områden och reducering av befintliga	25
6 Mål 3: Attraktiv arbetsplats och samarbetspartner	29
6.1 En hållbar tillväxt med rätt kompetens	29
6.2 En arbetsplats där medarbetare trivs, kan utvecklas och vill stanna kvar	31
6.3 En aktiv och pålitlig samarbetspartner som leder det brottsbekämpande arbetet	33
7 Ekonomiska förutsättningar	35
7.1 Polismyndighetens finansiella mål	35
7.2 Treåriga budgetramar samt över- och underskott	35
7.3 Nyttorealiserings	36
7.4 Medelsfördelningens grunder	36
7.4.1 Modell för fördelning till polisregionerna	36
7.4.2 Metodik för fördelning till avdelningarna	36
7.5 Ekonomisk uppföljning	37
8 Uppföljning av den strategiska verksamhetsplanen	39
8.1 Indikatorer och analysmodell	39
8.1.1 Utvecklingsarbete	39
8.2 Nyckelaktiviteter	39
8.3 Indikatorer för uppföljning	40
8.3.1 Framgångsrik brottsbekämpning och uppklaring	40
8.3.2 Stark lokal närvaro	41
8.3.3 Attraktiv arbetsplats och samarbetspartner	42

1 Förord

Den brottsutveckling vi ser nu i Sverige är oerhört allvarlig. Den organiserade brottsligheten utgör ett hot mot människors trygghet, mot det öppna samhället och mot demokratin. Att brottsligheten blivit mer komplex kräver att vi arbetar på ett delvis nytt sätt samtidigt som vi har fokus på vårt breda och viktiga grunduppdrag. Polismyndighetens strategiska verksamhetsplan lyfter fram våra gemensamma prioriteringar och sätter en gemensam målbild för utvecklingen framåt.

Våld mot barn och mäns grova våld mot kvinnor drabbar tusentals årligen och internetrelaterade sexuella övergrepp mot barn ökar konstant. Vi behöver arbeta mer brottsförebyggande och identifiera potentiella våldverkare tidigt. Vi ska även öka uppleringen genom att använda våra utvecklade arbetssätt fullt ut.

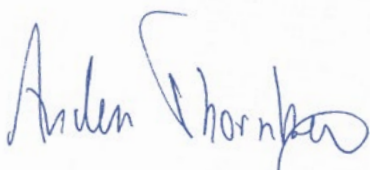
Det dödliga våldet kopplat till kriminella nätverk skapar otrygghet och riskerar att på sikt skada tilliten till samhället. Den kriminella ekonomin är motorn i den organiserade brottsligheten, kriminella företag används för att återinvestera brottsvinster i nya brottsupplägg. Vi ska arbeta underrättelsestyrkt och rikta in oss mot de strategiska arenor, individer och grupper som utövar våldet. Vi ska prioritera de brottsutredningar som rör gängkriminalitet. Vi ska jobba nära andra samhällsaktörer för att förhindra att unga rekryteras in i gängkriminalitet. För att bekämpa den kriminella ekonomin krävs ett starkt samarbete, lokalt, nationellt och internationellt, med fokus på de illegala marknaderna.

Det försämrade omvärldsläget, med kriget i Ukraina, ställer nya krav på oss, men även i ett försämrat säkerhetsläge har Polismyndigheten, tills något annat bestäms, kvar sitt grunduppdrag att minska brottsligheten och öka tryggheten.

Samtidigt kvarstår Polismyndighetens grunduppdrag som vi ska utföra. Vi ska förebygga, förhindra och upptäcka brott, genom att arbeta strukturerat och utifrån beprövad erfarenhet. Med aktuella lägesbilder och stark närvaro ska vi tidigt upptäcka och förhindra brott. Vi ska klara upp fler brott och säkerställa ordning och säkerhet i hela landet. För att klara allt detta behöver mer tid frigöras för kärnverksamheten. Administrationen, för framför allt poliser i yttre tjänst, ska minska och resurser ska förläggas till den tiden på dygnet då flest brott begås.

Polismyndigheten ska fortsätta att växa för att så snart som möjligt nå en polistätet motsvarande genomsnittet i EU. För att ytterligare öka förmågan att klara upp brott behövs också annan kompetens i kärnverksamheten, exempelvis analytiker, it-forensiker och tillgångsutredare.

Polismyndighetens största tillgång och nyckel till framgång är alla medarbetare. Jag ser ett oerhört engagemang och en kraftsamling i vårt arbete att göra hela Sverige tryggt och säkert. Oavsett vår roll arbetar vi tillsammans med uppdraget och med medborgaren i centrum. Tillsammans är vi en svensk polis.

Anders Thornberg, rikspolischef

Strategi 2024

VISION

Din polis – gör hela Sverige tryggt och säkert

VERKSAMHETSIDÉ

Nära medborgarna och tillsammans leder vi effektivt och engagerat det brottsbekämpande arbetet

ÖVERGRIPANDE MÅL

MÅL 1:
Framgångsrik brottsbekämpning och upplysning

MÅL 2:
Stark lokal närvaro

MÅL 3:
Attraktiv arbetsplats och samarbetspartner

STRATEGISKA INITIATIV

Attrahera och behålla medarbetare

Digitalisera

Renodla och samverka

Förbättra och framtidssäkra

Utveckla medborgarmötet

Bild 1. Strategi 2024 beskriver polisens vision, verksamhetsidé, strategiska initiativ och långsiktiga mål. I den strategiska verksamhetsplanen har de långsiktiga målen brutits ner i delmål och nyckelaktiviteter för planeringsperioden 2020–2024. Arbetet följs löpande upp för att säkerställa måluppfyllelse och framdrift i nyckelaktiviteter.

2 Inledning

Polismyndighetens uppdrag och mål framgår bland annat av polislagen (1984:387), polisförordningen (2014:1104) och förordningen (2014:1102) med instruktion för Polismyndigheten. Regeringen styr Polismyndigheten årligen genom uppdrag och återrapporteringskrav i regleringsbrevet och i särskilda beslut.

Polismyndigheten är en del av rättsväsendet vars mål är den enskildes rättssäkerhet och rättstrygghet. Polismyndigheten ska tillsammans med övriga myndigheter inom och utom rättsväsendet bidra till målet för kriminalpolitiken – att minska brottsligheten och öka människors trygghet.

I Polismyndighetens strategi 2024 fastställs vision, verksamhetsidé, långsiktiga mål och strategiska initiativ med sikte på 2024. Polismyndighetens långsiktiga mål syftar till att tydliggöra de huvudsakliga områden som myndigheten behöver sträva mot under de kommande åren för att på lång sikt nå visionen ”Din polis – gör hela Sverige tryggt och säkert”.

Till 2024 har Polismyndigheten tre långsiktiga mål:

1. Framgångsrik brottsbekämpning och uppkläring
2. Stark lokal närvaro
3. Attraktiv arbetsplats och samarbetspartner.

I Polismyndighetens strategi 2024 har fem strategiska initiativ identifierats: attrahera och behålla medarbetare, digitalisera, renodla och samverka, förbättra och framtidssäkra samt utveckla medborgarmötet. De strategiska initiativen beskriver övergripande tillvägagångssätten för att nå de långsiktiga målen.

Tillgången till rätt kompetens är avgörande för med vilken takt och kvalitet Polismyndigheten kan nå de långsiktiga målen och öka antalet anställda med 10 000 till årsskiftet 2024/2025.¹

Polismyndigheten har ett stort ansvar och en viktig roll i det brottsbekämpande arbetet. Ansvaret ligger dock inte enbart på Polismyndigheten. För att åstadkomma en samhällsutveckling med minskad brottslighet och ökad trygghet förutsätts en väl fungerande samverkan med bland annat andra statliga myndigheter, kommuner, skolor, socialtjänst och näringslivet. Likaså behöver renodlingen av Polismyndighetens uppdrag fortsätta.

¹ Ambition om att Polismyndigheten under 2016–2024 ska växa och vid utgången av 2024 vara 10 000 fler polisanställda. Dnr Ju2017/08662/PO.

3 Polismyndighetens strategiska styrning och uppföljning

3.1 Strategisk verksamhetsplan

Den strategiska verksamhetsplanen 2020–2024 syftar till att utveckla och precisera Polismyndighetens strategi 2024 för att stärka den strategiska styrningen. Till grund för framtagandet arbetades en verksamhetsanalys² och en behovsanalys³ fram under våren 2019.

I den strategiska verksamhetsplanen har delmål och nyckelaktiviteter för planeringsperioden formulerats med utgångspunkt i de tre långsiktiga målen i Polismyndighetens strategi 2024. Delmålen anger vilka områden myndigheten ska prioritera och utveckla. Prioriteringarna är styrande för såväl kärnverksamhet som stödverksamhet. Nyckelaktiviteterna utgör myndighetens mest centrala aktiviteter för att nå delmålen. För de olika aktiviteterna anges huvudansvarig nationell avdelning/polisregion i enlighet med det utpekade processansvaret som framgår av Polismyndighetens arbetsordning. I de fall aktiviteten syftar till att skapa enhetlighet och kraftsamling i organisationen anges även verksamhetsansvariga som behöver bidra i genomförandet av aktiviteten.

Myndighetens fem strategiska initiativ är verktyg för måluppfyllelse. Nyckelaktiviteterna i planen kopplar därför även mot de strategiska initiativen vilket framgår av aktivitets-tabellerna nedan.

Utöver Polismyndighetens strategi 2024 och den strategiska verksamhetsplanen finns på myndigheten ett antal andra styrdokument av strategisk karaktär för hela organisationen. Dessa är av avgörande betydelse för styrningen inom specifika områden. För att skapa en enhetlig styrning som hänger ihop behöver dessa styrdokument harmonisera med den strategiska verksamhetsplanen och med varandra.⁴ Styrdokumenterna ska även avspeglas i eventuella underliggande planer.

Den strategiska verksamhetsplanen revideras årligen. Med anledning av brottsutvecklingen har en större revidering av verksamhetsplanen genomförts med nya delmål inför 2023. Även Polismyndighetens kompetensförsörjningsplan 2022–2024 har integrerats i den strategiska verksamhetsplanen. Ett strategiskt och systematiskt arbete med kompetensförsörjning ska säkerställa myndighetens förmåga att med rätt kompetens på rätt plats vid rätt tid och till rätt kostnad, utföra befintligt uppdrag och möta framtida behov för att nå de långsiktiga mål som konkretiseras i denna plan. Hur man arbetar systematiskt framgår av Polismyndighetens handbok för kompetensförsörjning. Genom att integrera kompetensförsörjningsplanen i strategisk verksamhetsplan stärks helhetsperspektivet. Vid arbete med kompetensförsörjning ska för området aktuella styrdokument beaktas.⁵

² Analys av kärnverksamhet mot 2024 (dnr A240.625/2019).

³ Analys av behov nationella avdelningar mot 2024 (dnr A446.057/2019).

⁴ De styrdokument som avses är exempelvis Polismyndighetens it-plan, Polismyndighetens plan för utveckling av polisiära metoder och utrustning 2021–2023, Polismyndighetens kommunikationsstrategi, Polismyndighetens arbetsmiljöplan, Polismyndighetens miljöplan och Polismyndighetens strategi för utredningsverksamheten.

⁵ De styrdokument som avses är Polismyndighetens strategi för kompetensförsörjning och Polismyndighetens tillväxtstrategi.

3.2 Strategiska inriktningar

Utifrån den strategiska verksamhetsplanen ska polisregioner och avdelningar utforma egna strategiska inriktningar för samma planeringsperiod. Polisregioner och avdelningar tar i detta steg ansvar för hur myndighetens gemensamma målsättningar, uttryckta i den strategiska verksamhetsplanen, på bästa sätt ska genomföras. Delmålen och nyckelaktiviteterna i den strategiska verksamhetsplanen ska omhändertas i de strategiska inriktningarna utifrån lokal lägesbild, verksamhetsanalys, behovsanalys och polisregionens/avdelningens specifika utvecklingsbehov. De strategiska inriktningarna kan även innehålla ytterligare målsättningar och aktiviteter som identifierats av polisregionen/avdelningen.

I polisregionernas och avdelningarnas strategiska inriktningar ska även inriktning för kompetensförsörjningen beskrivas. Av inriktningen för kompetensförsörjningen ska det framgå inom vilka verksamheter det finns särskilda behov av kompetensförsörjande åtgärder utifrån uppdrag och mål, och hur arbetet med kompetensförsörjning ska organiseras och genomföras. I chefers verksamhetsansvar ingår att leda och genomföra det kompetensförsörjande arbetet för sin verksamhet.⁶ Detta innebär att utifrån t.ex. krav i strategisk verksamhetsplan, lokal lägesbild, fastställda målvärden för poliser, tillväxt av specialistkompetenser inom den brottsbekämpande verksamheten⁷ samt beslutade och beräknade budgetramar, säkerställa att kompetensförsörjningsarbetet sker systematiskt enligt kompetensförsörjningsprocessens fyra steg. I de strategiska inriktningarna ska polisregioners och avdelningars kompetensförsörjningsplan integreras. Detta arbete ska vara genomfört senast vid ingången av 2024.

Den årliga planeringen ska ske utifrån den strategiska inriktningen för respektive polisregion/avdelning. Inom ramen för den årliga planeringen ska både verksamhetsplanering och kompetensplanering ske. De strategiska inriktningarna ska ses över årligen under planeringsperioden.

3.3 Uppföljning

Den strategiska verksamhetsplanen ska följas upp i den nationella strategiska ledningsgruppen (NSLG) varje tertiäl för att säkerställa utveckling och måluppfyllelse i nyckelaktiviteter. I tertiäluppföljningen ska även myndighetens övergripande riskområden som skulle kunna utgöra hinder för måluppfyllelse identifieras. Vid varje tertiäl förs en strategisk resultatdiskussion i NSLG.

Strategiska resultatdialoger ska genomföras tertiälvis mellan rikspolischefen och regionpolis/avdelningschef (tertiäl 1 och 2). Dialogerna ska baseras på varje polisregions och avdelnings bidrag till den strategiska verksamhetsplanen samt väsentliga risker som framkommit inom ramen för intern styrning och kontroll. Polisregioner och avdelningar ska själva ta ansvar för hur tertiäluppföljningen för den egna verksamheten sker så att den understödjer de strategiska resultatdialogerna.

Verksamhetens resultat, ekonomi och kompetensförsörjning ska även följas upp månatligen med fokus på särskilt viktiga områden och avvikelser. Den löpande uppföljningen ska bidra till att verksamheten utvecklas i enlighet med beslutade målsättningar och vid behov ligga till grund för omprioriteringar i verksamheten.

Bilden nedan visar flödet i den strategiska planeringen och uppföljningen på nationell nivå samt den strategiska verksamhetsplanens roll i styrkedjan.

⁶ Styrning genom Polismyndighetens handbok för kompetensförsörjning.

⁷ Beslutsprotokoll A673.350/2022.

POLISMYNDIGHETENS STRATEGISKA STYRNING OCH UPPFÖLJNING

Bild 3. Bilden visar flödet i den strategiska planeringen och uppföljningen samt den strategiska verksamhetsplanens roll i styrkedjan.

3.4 Utveckla den strategiska styrningen

För att främja helhetssyn och effektivitet inom myndigheten behöver styrningen förtydligas och uppföljningen förenklas. Ett led i detta är att utifrån förtydliganden som skett stärka och skapa bättre förutsättningar för processtyrningen, så att den strategiska styrningen får ökat genomslag. Viktigt i detta arbete är att utveckla styrmodell, uppföljning och systemstöd. Styrningen och uppföljningen ska ske ur ett helhetsperspektiv där kopplingen mellan verksamhet, ekonomi och kompetens (det så kallade VEK-perspektivet) stärks. Den interna styrningen och kontrollen ska vara en integrerad del av den strategiska styrningen.

Polismyndigheten ska under planeringsperioden intensifiera arbetet med att effektivisera verksamheten. Tillgängliga resurser ska användas på ett effektivt sätt där verksamhetens behov möts och nytta genereras för medborgarna. Samtliga polisregioner och avdelningar har ett ansvar att driva effektiviseringsarbetet. I syfte att effektivisera verksamheten ska åtgärder vidtas för att utveckla arbetsmetoder och processer, öka digitaliseringen samt minska administrationen. Arbetet för att renodla myndighetens verksamhet ska fortsätta, och i de fall effektiviseringar leder till att resurser frigörs ska resurserna användas för genomförandet av Polismyndighetens kärnuppdrag. För att öka myndighetens operativa förmåga bedrivs ett särskilt arbete i syfte att intensifiera arbetet med att effektivisera verksamheten inom ett antal prioriterade områden⁸ där nytta kan dras av de satsningar och den tillväxt som redan har gjorts och kommer att göras fram t.o.m. 2024.

⁸ En förenklad administration för poliser i yttre tjänst, en snabbare lagföring, en ökad tillämpning av befintligt lagstöd, en stärkt teknisk förmåga, ett mer utvecklat medborgarmöte, en ökad polisär närvaro i lokalsamhället, en mer verksamhetsanpassad arbetstidsförläggning, samt en omställning av prioriterad utbildningsverksamhet.

Polismyndigheten har beslutat att verksamhetsutveckling ska inkludera nyttorealiserings, vilket innebär att myndigheten analyserar förändringsbehov samt bedömer och sammanställer identifierade nyttor och följer upp dessa över tid.⁹ Under planeringsperioden ska myndighetens förmåga att följa upp, och visa på effektivitet och effekter, öka.

Myndigheten behöver säkerställa en styrning och prioritering av verksamhetsutveckling som stödjer önskad förmågeutveckling. Processägare ska samverka och föra en fort-löpande dialog med andra berörda processägare och verksamhetsansvariga när de identifierar behov av förändrad förmåga. Processägarna ska tillsammans och i nära samarbete med verksamhetsansvariga ta ansvar för att säkerställa effekt, mottagarförmåga och möjlighet till prioriteringar. I detta arbete ska det göras nyttoanalyser och konsekvensanalyser av utvecklingens påverkan i hela kedjan.

Polismyndighetens strategiska styrning och uppföljning

Följande nyckelaktiviteter ska genomföras under 2020–2024:

	Ansvarig	2020	2021	2022	2023	2024	Genomförd och avslutad	Strategiska initiativ
Genomföra åtgärder för att stärka och förtydliga myndighetens processtyrning	RPCK		●	●	●	●		Förbättra och framtidssäkra
Implementera en systematisk och enhetlig kompetensförsörjningsprocess	HR	●	●	●	●	●		Attrahera och behålla
Utveckla internkommunikationen genom ökad ledningskommunikation och framtagande av intern kanalstrategi	KA	●	●	●	●			Förbättra och framtidssäkra
Aktivt driva och arbeta med effektiviseringar av verksamheten	Hela myndigheten			●	●	●		Förbättra och framtidssäkra
Ta fram en övergripande strategi till 2030	RPCK och EA				●			Förbättra och framtidssäkra
Förtydliga processansvaret och processtyrningen så att den främjar helhetssyn och samordning	EA	●	●				●	Förbättra och framtidssäkra

⁹ Polismyndighetens riktlinjer för nyttorealiserings.

4 Mål 1: Framgångsrik brottsbekämpning och uppklaring

Det första långsiktiga målet i Polismyndighetens strategi 2024 är framgångsrik brottsbekämpning och uppklaring.

Gapet mellan Polismyndighetens och kriminellas handlingsutrymme har ökat under senare år. Myndigheten gör därför en kraftsamling för att bekämpa de allvarligaste brotten. Polismyndigheten ska förstärka och förbättra det brottsförebyggande och brottsutredande arbetet samt tillämpliga delar av serviceuppdraget i syfte att förebygga och öka uppklaringen av brott på såväl den fysiska som digitala arenan.

Det är främst organiserad brottslighet¹⁰ som påverkar, och över tid har påverkat, brottsutvecklingen och myndighetens arbete. I vårt öppna samhälle finns sårbarheter som organiserad brottslighet systematiskt utnyttjar. Tillsammans med extremism och terrorism utgör den organiserade brottsligheten ett inre säkerhetshot som hotar demokratin. Den fria rörligheten inom EU utnyttjas exempelvis av internationella stöldligor och digitaliseringen möjliggör omfattande bedrägerier. Bristande integration bidrar till att barn och unga lockas in i kriminella gäng och extremism med ökad polarisering mellan grupper och misstro mot staten och dess institutioner som följd.

Utvecklingen leder till risker för människor i vardagen och hot mot samhället i stort. På kort sikt handlar det bland annat om våld och hot om våld i form av skjutningar och sprängningar, vilket skapar otrygghet och tystnadskulturer. På lång sikt handlar det bland annat om tillväxt av organiserad brottslighet, otillåten påverkan¹¹ och brottsvinster i omfattningar som hotar välfärdssamhället, näringslivet och det finansiella systemet.

Polismyndigheten ska arbeta strategiskt brottsförebyggande och ha förmåga att snabbt förändra eller utarbeta nya metoder och verktyg för att reducera sårbarheter som kan utnyttjas av kriminella samt upprätthålla förmåga att bekämpa våldsbejakande extremism och terrorism genom ett uthålligt och målmedvetet arbete som vilar på rättsstatens grundläggande principer. Polismyndigheten har även en viktig uppgift när det gäller att identifiera brister i lagstiftningen som kriminella kan dra nytta av.

Investering behöver ske i ny och förmågehöjande teknik och myndigheten behöver utveckla förmågan att inhämta, lagra och analysera digitala spår och bevisning. Mot bakgrund av ett försämrat säkerhetspolitiskt läge ska Polismyndigheten även ha förmåga att medverka till stärkt krisberedskap och civilt försvar.

I syfte att upprätthålla medborgarnas förtroende behöver myndigheten även värna om samhällets mest sårbara individer. Den som har utsatts för brott ska uppleva att Polismyndigheten gör skillnad. Myndigheten ska ha god förmåga att hantera ärenden avseende särskilt utsatta brottsoffer¹² och ärenden som avser våld mot barn och mäns grova våld mot kvinnor ska vara särskilt prioriterade.

Myndigheten ska fortlöpande förbättra och utveckla sin grundläggande förmåga att förebygga och klara upp samtliga brottstyper samtidigt som myndigheten ska fokusera särskilt på att bekämpa de allvarligaste hoten som riktas mot samhället och våra medborgare.

10 Organiserad brottslighet kännetecknas av att brotten begås av flera personer, att det finns en långsiktighet i brottsligheten och att brottsuppläggen är planerade och utförs i syfte att uppnå ekonomisk vinst eller skaffa sig makt.

11 Med otillåten påverkan menas trakasserier, hot, våld och korruption som riktas mot tjänstemän och/eller andra politiska och strategiska personer i syfte att påverka politiska och demokratiska beslutsprocesser i ett samhälle.

12 Särskilt utsatta brottsoffer är samlingsnamnet för målsäganden inom brottskategorierna brott i nära relation, våldtäkt, våld mot barn och sexualbrott mot barn.

Under 2023–2024 ska Polismyndigheten inrikta verksamheten mot följande delmål:

- Färre medborgare utsätts för brott och fler brott klaras upp
- Bekämpa våld mot barn och mäns grova våld mot kvinnor
- Bekämpa det dödliga våldet kopplat till kriminella nätverk
- Bekämpa den kriminella ekonomin
- Förbättra den gränspolisära verksamheten med fokus på att bekämpa organiserad brottslighet redan vid gränsen
- Stärka beredskapsplaneringen som hanterar allvarliga händelser, kriser eller krig.

Mål och delmål på myndighetsövergripande nivå ska omsättas till de åtgärder och aktiviteter som ger bäst effekt i respektive sammanhang. Det innebär att det brottsbekämpande arbetet ska vara problemorienterat och bygga på aktuell lägesbild, myndighetens samlade kunskap, beprövad erfarenhet och evidens.¹³

Hela myndigheten – polisregioner och avdelningar – ska kraftsamla kring delmålen. Tillvägagångssättet beskrivs övergripande i Polismyndighetens strategi för det brottsförebyggande arbetet och Polismyndighetens strategi för utredningsverksamheten.

4.1 Färre medborgare utsätts för brott och fler brott klaras upp

Polismyndigheten ska utveckla arbetssätt och evidensbaserade metoder för att öka grundförmågan att förebygga och utreda mängdbrott. Genom ett mer proaktivt förhållningssätt och ett förbättrat samarbete mellan den brottsförebyggande verksamheten, underrättelseverksamheten, ingripande- och spaningsverksamheten samt den brottsutredande verksamheten ska myndigheten nå bättre resultat i det brottsbekämpande uppdraget.

Myndigheten ska i ett tidigt skede upptäcka pågående brottslig verksamhet och genom en stärkt ledning av den yttre verksamheten bidra till tidiga ingripanden. Det brottsförebyggande arbetet ska i linje med Polismyndighetens strategi för det brottsförebyggande arbetet utvecklas och stärkas i alla delar av landet med utgångspunkt i aktuell lägesbild. Fler medarbetare ska bidra till att förebygga brott i sina olika roller och ansvarsområden. Genom förenklad avrapportering och minskad administration för poliser i yttre tjänst och chefer ska tid frigöras för kärnverksamheten. Den förväntade effekten av en mer verksamhetsanpassad arbetstidsförläggning är att en resursflyttning sker till den tid på dygnet som är mest brottsfrekvent, vilket ger bättre förutsättningar för den ingripande-, brottsförebyggande och utredande verksamheten samt en tillgänglighet som bättre svarar mot medborgarnas förväntningar.

Myndigheten ska verka för en mer effektiv hantering av mängdbrott och lagföringen ska öka. En stärkt ledning av utredningsverksamheten ska bidra till att Polismyndighetens strategi för utredningsverksamheten implementeras och att rätt kompetens och rätt resurs tillförs i ärendena i den brottsutredande verksamheten. Aktiv förundersökningsledning, ärendesamordning och tidiga åtgärder ska prioriteras. En ökad andel ärenden ska hanteras genom snabbare lagföring i syfte att säkerställa en snabb reaktion på brottsliga gärningar från samhället och för att frigöra resurser för att hantera ärenden inom andra brottskategorier med god lagföringsprognos.

¹³ SARA-modellen är en utgångspunkt för problemorienterat arbetssätt. Det bygger på fyra steg; kartläggning (scanning), analys (analysis), åtgärder (responses), utvärdering (assessment).

Uppklaring av brott där det finns teknisk eller digital bevisning förutsätter resultat från forensiska undersökningar och analyser. Genom att öka den forensiska kapaciteten och stärka myndighetens förmåga att säkra, kvalitetssäkra och prioritera teknisk och digital bevisning ska den forensiska förmågan utvecklas. Genomströmningstiderna ska förkortas och brottsuppklaringen öka genom stärkt metodutveckling. För att säkerställa att forensiska resultat redovisas snabbare i rätt ärenden ska formerna för prioritering av forensiska undersökningar utvecklas.

Den tekniska förmågan ska också förbättras. Myndigheten ska utveckla förmågan att hantera stora datamängder. En utveckling och effektivisering ska ske vad gäller den forensiska och it-forensiska processen. Myndigheten ska även stärka förmågan att hantera it-brott, använda kamera- och övrig sensorinhämtning samt inhämtning från olika typer av hemliga tvångsmedel. Polismyndighetens bevakningsförmåga ska stärkas genom etablering av en nationell kameraplattform med fler fasta, tillfälliga samt kroppsburna kameror.

Delmål: Färre medborgare utsätts för brott och fler brott klaras upp

Följande nyckelaktiviteter ska genomföras under 2020–2024:

	Ansvarig	2020	2021	2022	2023	2024	Genomförd och avslutad	Strategiska initiativ
Stärka ingripande- verksamheten och det brottsförebyggande perspektivet i alla verk- samheter	Noa och samtliga polis- regioner				●	●		Förbättra och framtidssäkra
Säkerställa verksamhets- uppdraget genom en mer verksamhetsanpassad arbetstidsförläggning	Hela myndig- heten				●	●		Förbättra och framtidssäkra
Effektivisera hanteringen av mängdbrott	Noa och samtliga polis- regioner				●	●		Förbättra och framtidssäkra
Stärka den forensiska processen	Noa, NFC, IT och samtliga polis- regioner				●	●		Förbättra och framtidssäkra
Förbättra den tekniska förmågan	Noa, NFC, IT och samtliga polis- regioner				●	●		Förbättra och framtidssäkra
Ta fram en nationell strategi för det brotts- förebyggande arbetet	Noa	●	●	●			●	Förbättra och framtidssäkra
Utveckla den externa och interna kommunikationen kopplad till det brotts- förebyggande arbetet	KA	●	●	●			●	Utveckla medborgar- mötet

4.2 Bekämpa våld mot barn och mäns grova våld mot kvinnor

Polismyndighetens förmåga att bekämpa våld mot barn och mäns grova våld mot kvinnor ska vara hög. Det förebyggande arbetet ska stärkas och våldsbrott motverkas genom att öka det proaktiva och hindrande arbetet mot potentiella gärningspersoner. Gärningspersoner ska identifieras och åtgärder vidtas mot dem i ett tidigt skede där det föreligger risk för våld och innan våldet eskalerar eller riskerar att bli dödligt. De grova brotten ska utredas effektivt och med hög kvalitet för att bidra till ökad lagföring.

Tusentals kvinnor och barn utsätts årligen för våld och många kvinnor mördas årligen. Inflödet av tips avseende internetrelaterade sexuella övergrepp mot barn är stort och sexuella övergrepp som filmas och sänds i realtid ökar.

Inom ramen för detta delmål ska Polismyndigheten kraftsamla för att förebygga våld mot barn och mäns grova våld mot kvinnor. Det handlar exempelvis om att genom strukturerad informationsinhämtning och datadriven analys identifiera potentiella gärningspersoner i både fysisk och digital miljö där det finns risk för våld mot barn och grovt våld mot kvinnor och att vidta våldsreducerande åtgärder i ett så tidigt skede som möjligt. Det handlar också om tidiga insatser som samordnas med kommuner och regioner samt om ökad informationsdelning med samverkande myndigheter.

Polismyndigheten ska också öka uppkvaringen inom detta område genom ett offensivare förhållningssätt mot gärningspersonerna, en effektiviserad utredningsverksamhet och ett fokus på det grova våldet mot både kvinnor och barn. Det handlar bland annat om att göra rätt saker tidigt i ärendet. Spår och bevis ska inhämtas med hjälp av tvångsmedel och andra polisiära verktyg som finns tillgängliga. Det handlar också om att värdera åtgärder utifrån operativ effekt, initialt säkerställa en mer aktiv polisiär förundersökningsledning och vid vålds- och sexualbrott mot barn hålla tidiga förhör. Metodstödet ”Ett utvecklat bästa arbetsätt” ska tillämpas.¹⁴

Delmål: Bekämpa våld mot barn och mäns grova våld mot kvinnor

Följande nyckelaktiviteter ska genomföras under 2020–2024:

	Ansvarig	2020	2021	2022	2023	2024	Genomförd och avslutad	Strategiska initiativ
Förebygga våld mot barn och grova våldsbrott mot kvinnor	Noa och samtliga polisregioner				●	●		Förbättra och framtidssäkra
Klara upp en större andel våldsbrott mot barn och grova våldsbrott mot kvinnor	Noa och samtliga polisregioner				●	●		Förbättra och framtidssäkra
Skapa förutsättningar för och genomföra rekrytering och utbildningsinsatser avseende satsningen på särskilt utsatta brottsoffer	HR	●	●				●	Attrahera och behålla
Säkerställa tillämpning av metodstödet ”Ett utvecklat bästa arbetsätt” vad avser särskilt utsatta brottsoffer	Noa och samtliga polisregioner	●	●	●			●	Förbättra och framtidssäkra

¹⁴ Polismyndighetens satsning på särskilt utsatta brottsoffer (dnr A299.222/2019).

4.3 Bekämpa det dödliga våldet kopplat till kriminella nätverk

Organiserad brottslighet och de strategiska sårbarheter den utnyttjar utgör kärnan i den operativa utmaningen som Polismyndigheten står inför när det gäller det dödliga våldet¹⁵ kopplat till kriminella nätverk. Polismyndigheten ska proaktivt rikta arbetet mot strategiska arenor, individer och grupper för att minska våldet, oavsett om det är skjutningar, knivvåld eller sprängningar.

Antalet skjutningar har ökat kraftigt under perioden 2017–2022 och uppkläringen är låg. Våldet är knutet till konflikter mellan vissa våldskluster och är överrepresenterat i vissa mindre geografiska områden med tydliga parallella samhällsstrukturer och låg tillit till samhället. Det dödliga våldet utgör ett säkerhetshot utifrån två olika tidsperspektiv. På kort sikt riskerar skjutningar och sprängningar att skada och döda individer och minska den upplevda tryggheten i drabbade områden. På längre sikt riskerar våldsutveckling att hota samhällets förmåga att upprätthålla ordning och säkerhet samt utmana statens våldsmonopol.

Inom ramen för detta delmål ska Polismyndigheten kraftsamla för att förebygga dödligt våld kopplat till kriminella nätverk. Det handlar bland annat om att utgå från en värderad lägesbild av konfliktläget och kartlägga individer och grupper, att rikta arbetet mot olika arenor, plattformar, situationer och konstellationer av individer och grupper samt att tillsammans med övriga samhället motverka rekryteringen till och öka avhoppet från kriminella miljöer.

Polismyndigheten ska klara upp en större andel mord och mordförsök i kriminella nätverk genom att med hög kvalitet utreda grova brott och prioritera de utredningar som förväntas leda till åtal.

Polismyndigheten ska också försvåra möjligheten till fortsatt brottslighet genom att inkapacitera fler individer inom kriminella nätverk. Det kan bland annat innebära att proaktivt prioritera brottsutredningar där individer som kan knytas till kriminella nätverk ingår eller att använda andra typer av brott som ingång i syfte att försöka få fler individer länkade till kriminella nätverk lagförda. Polismyndigheten ska arbeta med strukturerad informationsdelning nationellt och internationellt samt stärka det under rättelseinriktade samarbetet.

Delmål: Bekämpa det dödliga våldet kopplat till kriminella nätverk

Följande nyckelaktiviteter ska genomföras under 2023–2024:

	Ansvarig	2020	2021	2022	2023	2024	Strategiska initiativ
Förebygga dödligt våld kopplat till kriminella nätverk	Noa och samtliga polisregioner				●	●	Förbättra och framtidssäkra
Klara upp en större andel mord och mordförsök i kriminella nätverk	Noa och samtliga polisregioner				●	●	Förbättra och framtidssäkra
Inkapacitera fler individer inom kriminella nätverk	Noa och samtliga polisregioner				●	●	Förbättra och framtidssäkra

¹⁵ Med dödligt våld avses fullbordat mord, dråp eller misshandel med dödlig utgång, samt försök, förberedelse och stämpling till mord eller dråp.

4.4 Bekämpa den kriminella ekonomin

Kriminell ekonomi¹⁶ utgör en grundförutsättning för vidmakthållandet och utvecklingen av organiserad brottslighet. Polismyndigheten ska bekämpa och försvåra för den organiserade brottsligheten genom brottsförebyggande åtgärder, lagföring och återtagande av brottsvinster. Fokus ska ligga på bekämpning av allvarlig och samhälls-hotande organiserad brottslighet samt organiserad brottslighet i lokalsamhället.

Kriminell ekonomi är ett stort och växande samhällsproblem och samhällets insatser är inte tillräckliga för att bekämpa den. Välfärds- och finansiella system utnyttjas systematiskt, vilket riskerar att underminera förtroendet för staten och systemen samt hämma den ekonomiska tillväxten i Sverige.

Brottsvinster investeras i nya eller mer omfattande brottsupplägg och organiserad brottslighet blir en katalysator för negativ brottsutveckling. Brottsvinster blandas och döljs i registrerade företag, som blir en del av eller länk till den legala samhällssfären. Detta gör brotten svåra att upptäcka och utreda och konkurrensen snedvrids till nackdel för de företag som följer regelverken. Brotten och transaktionerna rör sig över lokala och nationella gränser. Enligt Ekobrottsmyndigheten genererar brottsligheten miljardbelopp bara i Sverige och mörkertalet är stort.

Inom ramen för detta delmål ska Polismyndigheten kraftsamla för att förebygga brott mot det finansiella systemet och välfärden. Polismyndigheten ska också återta mer brottsvinster genom att fokusera på det brottsutbyte som uppstår i de illegala marknaderna och spåra brottsutbyte så att det kan tas i beslag och förverkas. De tillgångsinriktade och finansiella utredningarna ska förbättras.

Genom att inkapacitera centrala aktörer inom den kriminella ekonomin ska Polismyndigheten också försvåra möjligheten för fortsatt brottslighet. Kluster ska kartläggas och resursstarka aktörer ska identifieras. Polismyndigheten ska arbeta med strukturerad informationsdelning nationellt och internationellt och stärka det underrättelseinriktade samarbetet. I samverkan med andra kan myndigheten också vidta fler administrativa åtgärder. Andra typer av brott ska användas som ingång i syfte att försöka få fler individer och centrala aktörer som kan knytas till den kriminella ekonomin lagförda.

Delmål: Bekämpa den kriminella ekonomin

Följande nyckelaktiviteter ska genomföras under 2023–2024:

	Ansvarig	2020	2021	2022	2023	2024	Strategiska initiativ
Förebygga brott mot det finansiella systemet och välfärden	Noa och samtliga polisregioner				●	●	Förbättra och framtidssäkra
Återta mer brottsvinster	Noa och samtliga polisregioner				●	●	Attrahera och behålla
Inkapacitera centrala aktörer inom den kriminella ekonomin	Noa och samtliga polisregioner				●	●	Förbättra och framtidssäkra

¹⁶ Med kriminell ekonomi avses det ekosystem av brottsvinster som genereras, hanteras och till delar återinvesteras i fortsatt brottslig verksamhet. Även legala medel som används för investering i brottslig verksamhet omfattas.

4.5 Förbättra den gränspolisära verksamheten med fokus på att bekämpa organiserad brottslighet redan vid gränsen

Den gränspolisära verksamheten ska bedrivas med hög kvalitet och ska leda till att myndigheten har kontroll över vilka personer som kommer till och vistas i Sverige samt säkra att de personer som inte har rätt att vistas i landet avvisas eller utvisas. För detta behövs en välfungerande gränskontroll, en välfungerande förmåga att utföra inre utlänningskontroller och att arbetet med verkställigheter vad gäller avvisnings- och utvisningsbeslut intensifieras och är effektivt. Rekommendationerna från Schengen-utvärderingen ska omhändertas.

Det illegala flödet av människor, kontanter och varor över Sveriges gräns är en stor del av den kriminella ekonomin och bidrar till att organiserad brottslighet kan växa sig starkare. In- och utresekontroller utgör därför ett viktigt verktyg för de brottsbekämpande myndigheterna att använda i bekämpandet av organiserad brottslighet. Polismyndigheten ska proaktivt och i samverkan med andra aktörer bekämpa illegala flöden över Sveriges gräns genom ett effektivare gränsnära arbete. Polismyndigheten ska, när det är möjligt, avvisa personer som inte har rätt att vistas i landet och säkerställa verkställighet av både avvisningsbeslut och utvisningsbeslut. Därtill ska Polismyndigheten särskilt prioritera verkställighet av sådana beslut vad gäller individer som kan knytas till organiserad brottslighet.

Årligen smugglas tonvis med narkotika, hundratals illegala vapen, stöldgods och kontanter motsvarande miljarder kronor över gränsen och många människor reser in illegalt för att arbeta i Sverige. Sverige är en attraktiv plats för olika illegala marknader såsom narkotika, vapen, svart arbetskraft, prostitution, bidragsbrott och avfall. Dessa marknader göder organiserad brottslighet och med detta ökar hoten mot såväl samhället som medborgare. Hoten yttrar sig exempelvis som skjutvapenvåld i kriminella miljöer, växande parallella skuggsamhällen och parallella ekonomiska strukturer, osund konkurrens inom näringslivet och miljöförstöring.

Inom ramen för detta delmål ska Polismyndigheten kraftsamla för att förebygga illegala flöden över Sveriges gränser. Detta kan ske genom att stärka den tekniska övervakningen vid gränserna och i gränsnära områden samt nyttja internationell och nationell underrättelsesamverkan för att bland annat öka kontrollfrekvensen och upptäcktsrisken av illegala transporter och laster. Genom att samverka med internationella aktörer kan myndigheten proaktivt minska flödet innan det når Sveriges landsgräns och/eller den yttre Schengen gränsen. Genom att aktivt slå till mot och försvåra för inhemska aktörer och hubbar för smuggling, till exempel brottsliga företag som använder svart arbetskraft, logistikföretag, ankarplatser, växlingskontor och massagesalonger blir Sverige en mindre attraktiv plats för illegala marknader. Polismyndigheten ska även identifiera och lokalisera personer med utvisningsbeslut samt prioritera verkställighet av sådana beslut gällande aktörer som organiserar smuggling.

Polismyndigheten ska också försvåra möjligheten för fortsatt brottslighet genom att inkapacitera centrala aktörer som möjliggör illegala flöden över gränsen. Det kan bland annat innebära att identifiera tongivande aktörer, deras nätverk och att vidta åtgärder mot deras kritiska sårbarheter samt använda andra brott som ingång i syfte att försöka få dessa individer lagförda.

Delmål: Förbättra den gränspolisära verksamheten med fokus på att bekämpa organiserad brottslighet redan vid gränsen

Följande nyckelaktiviteter ska genomföras under 2020–2024:

	Ansvarig	2020	2021	2022	2023	2024	Genomförd och avslutad	Strategiska initiativ
Förebygga illegala flöden över gränsen	Noa och samtliga polisregioner				●	●		Förbättra och framtidssäkra
Inkapacitera centrala aktörer som möjliggör illegala flöden över gränsen	Noa och samtliga polisregioner				●	●		Förbättra och framtidssäkra
Förstärka myndighetens förmåga att bekämpa internationella brottsnätverk och internationell brottslighet	Noa	●	●	●			●	Renodla och samverka

4.6 Stärka beredskapsplaneringen som hanterar allvarliga händelser, kriser eller krig

Utifrån Polismyndighetens funktion i totalförsvaret ska myndigheten stärka beredskapsförmågan och bidra till att rusta Sverige bättre inför påfrestningar och kriser. Beredskapsplaneringen omfattar planering och vidtagande av åtgärder för att stärka Polismyndighetens förmåga att förebygga och hantera allvarliga störningar i såväl den egna verksamheten som i övriga samhället. Polismyndigheten ska ta höjd för en mer omfattande roll inom ramen för totalförsvaret. I och med den myndighetsreform för civilt försvar som trädde i kraft i oktober 2022 är Polismyndigheten sektorsansvarig myndighet för beredskapssektorn Ordning och säkerhet. Detta ställer krav på myndighetens förmåga att samverka och inrikta arbetet med beredskapsplanering även externt. Därutöver kommer Sveriges eventuellt kommande medlemskap i Nato att ställa krav på Polismyndigheten, både avseende samverkan med andra länder och i beredskapsplaneringsarbetet.

Beredskapsplaneringen utgör inte en separat del i Polismyndighetens verksamhet, utan förmågan grundar sig i att den ordinarie verksamheten har kapacitet och kompetens att verka under kris eller krig. Beredskapsplaneringen ska bedrivas kontinuerligt, samordnat och integrerat i linjeverksamheten. En del i att säkerställa myndighetens och samhällets beredskapsförmåga är att delta i interna och externa övningar. Likaså ska lärdomar från kriser, så som coronapandemin, tillvaratas på ett systematiskt sätt.

För att klara en situation under höjd beredskap och krig ställs ökade krav på Polismyndigheten. Mot denna bakgrund är lokal närvaro viktig. Likaså ska myndighetens kompetens och utrustning för att kunna delta i rikets försvar stärkas samtidigt som kontinuitet i tillgången på tjänster och varor utvecklas. Polismyndighetens kontinuitets- hantering ska säkerställa att myndighetens samhällsviktiga verksamheter kan upprätthållas oavsett vilken störning som inträffar.

Risker och sårbarheter ska förebyggas och hanteras innan de leder till allvarliga konsekvenser för polisverksamheten eller samhället. Genomförda risk- och sårbarhetsanalyser vid polisregioner och på nationell nivå är därmed viktiga utgångspunkter för Polismyndighetens beredskapsplanering.

Det ökade hotet mot Sverige, en skärpning av säkerhetsskyddslagen och att Polismyndigheten är en del av det civila totalförsvaret medför även ökade krav på förmågan att hantera det interna säkerhetsarbetet. För Polismyndigheten innebär detta att kunskapen om hot, sårbarheter och säkerhetsskydd behöver höjas bland personalen och att informationssäkerhetsfrågorna prioriteras i alla delar av verksamheten. En god säkerhetskultur med säkerhetsmedveten personal är en viktig komponent när myndigheten ska fortsätta förstärka och utveckla det brottsbekämpande arbetet.

Delmål: Stärka beredskapsplaneringen som hanterar allvarliga händelser, kriser eller krig
Följande nyckelaktiviteter ska genomföras under 2020–2024:

	Ansvarig	2020	2021	2022	2023	2024	Strategiska initiativ
Stärka samverkan med andra samhällsaktörer avseende bland annat arbetsformer, utrustning och tekniska system för att möta de höga kraven på sekretess och robusthet vid höjd beredskap	Noa	●	●	●	●	●	Renodla och samverka
Upprätta kontinuitetsplaner som skapar en robust förmåga att upprätthålla Polismyndighetens samhällsviktiga verksamheter oavsett vilken störning som inträffar	Hela myndigheten	●	●	●	●	●	Förbättra och framtidssäkra
Öka säkerhetsmedvetenheten samt stärka förmågan till informationshantering hos myndighetens medarbetare	Säk, hela myndigheten			●	●	●	Förbättra och framtidssäkra

5 Mål 2: Stark lokal närvaro

Det andra långsiktiga målet i Polismyndighetens strategi 2024 handlar om stark lokal närvaro. En stark lokal närvaro är en central del i det brottsbekämpande och trygghetskapande arbetet. Under perioden 2020–2024 kommer Polismyndigheten tillföras ytterligare resurser. Att stärka den lokala närvaron är en prioriterad del när resurserna ska fördelas. Därtill är det av betydande vikt att verksamheten stöds av effektiva och ändamålsenliga metoder, utrustningar och lokaler.

Lokalsamhällets delaktighet avseende myndighetens brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete ska stärkas genom dialog och samverkan med medborgarna och andra samhällsaktörer.

För att bidra till det långsiktiga målet om stark lokal närvaro ska Polismyndigheten under 2020–2024 inrikta verksamheten mot följande delmål:

- Ökad polisiär närvaro i lokalsamhället
- Utvecklade medborgarmöten och förbättrad service utifrån medborgarnas behov
- Inga nya utsatta områden och reducering av befintliga.

5.1 Ökad polisiär närvaro i lokalsamhället

Polismyndighetens arbete för att stärka den lokala närvaron är en viktig del i en mer framgångsrik brottsbekämpning och uppkläring och för att öka tryggheten i lokalsamhället. Under perioden 2020–2024 ska aktiviteter genomföras för att öka den polisiära närvaron i lokalsamhället, i hela landet. Lokalpolisområdena är basen för verksamheten och ska utgöra grunden för det medborgarperspektiv som ska genomsyra verksamheten. Lokalpolisområdenas resurser ska stärkas under perioden. Det är en förutsättning för att Polismyndighetens ambitioner och planerade aktiviteter inom flera områden ska kunna genomföras, bland annat avseende arbetet i utsatta områden och ett stärkt brottsförebyggande- och trygghetsskapande arbete.

Antalet poliser vid lokalpolisområdena ska öka under de kommande åren. Förstärkningen möjliggör dels en verksamhet som i större utsträckning omhändertar de utmaningar den lokala lägesbilden visar tillsammans med nationella och regionala prioriteringar, dels att det brottsförebyggande arbetet kan prioriteras högre. Förstärkningen förbättrar Polismyndighetens möjligheter att bidra till en minskad brottslighet och ökad trygghet. I utvecklingen och genomförandet av den brottsförebyggande verksamheten, och den samverkan som behövs med kommuner och andra aktörer, är tillgången till områdespoliser och kommunpoliser betydelsefull.

För att kunna öka antalet poliser i lokalpolisområdena under de kommande åren behöver resurser tillföras samtidigt som befintliga polisiära kompetenser behöver frigöras. Viktigt i detta är att arbeta för att återrekrytera poliser och säkerställa ett bra stöd i verksamheten. Myndigheten ska samtidigt genomföra aktiviteter i syfte att behålla resurser lokalt.

Ordningsvakter har en viktig roll i det brottsförebyggande arbetet. De kan på flera sätt, t.ex. genom att ingripa i ett tidigt skede vid ordningsstörningar eller genom att rapportera händelser och iakttagelser till Polismyndigheten, medverka till att brott förebyggs och motverkas. Ordningsvakter kan också, genom sin närvaro på platser där allmänheten vistas, bidra till att upptäcktsrisken för brott ökar och således utföra brottsförebyggande insatser. Förslaget till ny lag om ordningsvakter innebär ett väsentligt ökat behov av metodutveckling och utbildning, såväl för befintliga som kommande ordningsvakter, samt en ökad ärendehantering. För att implementera den nya lagstiftningen och nå avsedd effekt behöver Polismyndigheten ta fram en genomförandeplan.

Ökad polisiär närvaro i lokalsamhället

Följande nyckelaktiviteter ska genomföras under 2020–2024:

	Ansvarig	2020	2021	2022	2023	2024	Genomförd och avslutad	Strategiska initiativ
Stärka verksamheten i lokalpolisområdena för att möta behoven i lokala lägesbilder	Samtliga polisregioner	●	●	●	●	●		Förbättra och framtidssäkra
Utarbeta strategi för ordningsvakter för att komplettera myndighetens ordningshållande och trygghetsskapande arbete	RA	●	●	●			●	Förbättra och framtidssäkra

5.2 Utvecklade medborgarmöten och förbättrad service utifrån medborgarnas behov

Polismyndighetens lokala närvaro innefattar både digital och fysisk närvaro. Som en del i att stärka den lokala närvaron ska medborgarmötet utvecklas.

Digital transformation är centralt för att förbättra och effektivisera Polismyndighetens service och tillgänglighet. Medborgarmötet ska i första hand ske digitalt, i andra hand på distans och i tredje hand fysiskt. Mötesformen¹⁷ ska utgå från medborgarens och myndighetens behov. Den digitala närvaron är ett komplement till, men kan inte ersätta, polisens fysiska närvaro i den händelsestyrda, brottsförebyggande och trygghetsskapande verksamheten. Myndigheten ska, så långt möjligt i anslutning till den första kontakten med medborgarna, vidta nödvändiga åtgärder för att omhänderta medborgarnas behov så att tryggheten ökar och brottsligheten minskar.

Olika typer av medborgardialoger och samverkan i lokalsamhället ska ske för att skapa underlag för överenskommelser, prioritering och planering av aktiviteter samt fortsatt utveckling av medborgarmötet. Alla medborgarmöten ska bygga tillit, förståelse och bidra till medborgarnas vilja att medverka i det brottsbekämpande uppdraget.

Utvecklingen av medborgarmötet innebär även att förstärka jämställdhets- och lika-behandlingsperspektivet. Polisanställda ska visa respekt för alla människors lika värde, bland annat genom ett likvärdigt bemötande av medborgarna. Diskrimineringsgrunderna ska beaktas vid planering av aktiviteter för att medborgarmötet ska få önskad effekt och för att alla ska kunna delta i mötet och ha förtroende för hur Polismyndigheten utför sitt uppdrag.¹⁸

I början av 2022 ökade medborgarnas behov av resehandlingar kraftigt och orsakade långa väntetider för ansökan om pass och nationellt id-kort. Det är viktigt att Polismyndigheten har en god förmåga att upprätthålla en hög kapacitet avseende bokningsbara tider för ansökan, även vid fluktuationer i ansökningstryck, i syfte att säkerställa medborgarnas behov av resehandlingar i tid. För att fortsatt stärka Polismyndighetens verksamhet med resehandlingar och göra den mindre känslig för tillfälliga belastningstopp, är det viktigt att intensivifiera arbetet med utveckling av såväl e-tjänster som digitala lösningar i syfte att göra verksamheten mer effektiv.

¹⁷ Digital självservice, distansmöten eller fysiska möten.

¹⁸ Polismyndighetens strategi för kultur och likabehandling.

Delmål: Utvecklade medborgarmöten och förbättrad service utifrån medborgarnas behov

Följande nyckelaktiviteter ska genomföras under 2020–2024:

	Ansvarig	2020	2021	2022	2023	2024	Strategiska initiativ
Utveckla myndighetens frontdesk- verksamhet inklusive e-tjänster för att tillgodose medborgarnas behov redan vid första kontakten	Noa	●	●	●	●	●	Utveckla medborgar- mötet
Säkerställa medborgarnas behov av resehandlingar i tid	Noa och samtliga polis- regioner				●	●	Utveckla medborgar- mötet

5.3 Inga nya utsatta områden och reduktion av befintliga

Under perioden 2020–2024 ska Polismyndigheten genomföra aktiviteter som syftar till att reducera antalet utsatta områden, och som bidrar till att inga nya utsatta områden tillkommer. Alla medborgare har samma rätt till säkerhet och trygghet och att demokratiska värden upprätthålls. Den samhällsutveckling och situation som råder i landets utsatta områden, med bland annat narkotikahandel och ett upptrappat våld samt en ökad otrygghet i lokalsamhället, ska brytas. Polismyndigheten har en viktig del i att nå en samhällsutveckling med minskad brottslighet och ökad trygghet, men åtgärder behöver även vidtas av andra. Samverkan behöver bland annat ske med näringslivet, till exempel handeln och fastighetsbolag.

Våldsupptrappningen som skett i vissa områden i landet, med ett ökat antal skjutningar och sprängningar, kräver att omedelbara satsningar görs. Aktiviteterna behöver genomföras långsiktigt för att på sikt bryta utvecklingen. Polismyndigheten ska kraftsamla mot gängrelaterat våld och annan kriminalitet. Detta genom utvecklad inhämtning och analys av underrättelser, orsaksanalys, förstärkt utredningsverksamhet, hög polisiär närvaro, brottsförebyggande insatser riktade mot unga personer och ett intensifierat arbete för att motverka förekomsten av vapen och explosiva varor. Samtidigt som myndigheten utvecklar och stärker verksamheten behövs ett väl fungerande och nära samarbete med framför allt andra myndigheter och kommuner.

De utmaningar som råder i de utsatta områdena kräver ett uthålligt arbete. De områden som klassats som utsatta kräver ett extra intensivt arbete med ökad förmåga. Polismyndighetens brottsbekämpande arbete ska därför upprätthållas över tid i hela landet men med särskilt fokus på de utsatta områdena. En viktig del för att åstadkomma detta är att arbetsmiljön och arbetsvillkoren för de polisanställda som verkar i de utsatta områdena förbättras.

Arbetet i alla utsatta områden ska ske i enlighet med Polismyndighetens brottsbekämpande strategier.¹⁹ Polismyndighetens strategi för arbete i utsatta områden ska användas både för att motverka uppkomsten av och reducera antalet utsatta områden.

Delmål: Inga nya utsatta områden och reduktion av befintliga

Följande nyckelaktiviteter ska genomföras under 2020–2024:

	Ansvarig	2020	2021	2022	2023	2024	Strategiska initiativ
Säkerställa förmågan i utsatta områden utifrån lokala problembilder	Samtliga polisregioner	●	●	●	●	●	Förbättra och framtidssäkra
Utveckla, tillämpa och utvärdera evidens- och kunskapsbaserade metoder för brottsbekämpningen i utsatta områden	Noa	●	●	●	●	●	Förbättra och framtidssäkra

¹⁹ Polismyndighetens strategi för utredningsverksamheten och Polismyndighetens strategi för det brottsförebyggande arbetet.

6 Mål 3: Attraktiv arbetsplats och samarbetspartner

Polismyndighetens medarbetare är den viktigaste tillgången och en grundläggande förutsättning för hela myndighetens verksamhet. Det tredje långsiktiga målet i strategi 2024 handlar därför om Polismyndigheten som en attraktiv arbetsplats och samarbetspartner.

Polismyndigheten ska vara en attraktiv arbetsplats, bland annat genom ett fortsatt arbete med utveckling av konkurrenskraftiga arbetsvillkor och lönenivåer, fler karriär- och utvecklingsmöjligheter, fort- och vidareutbildning samt medarbetarnas arbetsmiljö och säkerhet. Kulturen ska präglas av ett tillitsbaserat ledarskap och ett aktivt medarbetarskap, med ett klimat där alla är delaktiga. Samtidigt ska Polismyndigheten vara en attraktiv samarbetspartner för andra aktörer som kompletterar myndigheten i det brottsbekämpande uppdraget.

Under planeringsperioden ska Polismyndigheten ta med sig de erfarenheter som gjorts under coronapandemin och fortsätta att utveckla arbetssätt som möter de nya kraven och förväntningarna. Bland annat avser detta ett mer digitalt arbetssätt och en anpassning av utbildningsverksamheten.

Under perioden 2020–2024 ska arbetet inom ramen för målet inriktas mot följande delmål:

- En hållbar tillväxt med rätt kompetens
- En arbetsplats där medarbetare trivs, kan utvecklas och vill stanna kvar
- En aktiv och pålitlig samarbetspartner som leder det brottsbekämpande arbetet.

6.1 En hållbar tillväxt med rätt kompetens

Under planeringsperioden ska myndigheten växa med fler polisanställda för att stärka polisverksamheten. Fokus ska ligga på effektivitet, förbättrade resultat och fler poliser i hela landet. Tillgången till rätt kompetens är därför avgörande för med vilken takt och kvalitet Polismyndigheten kan växa. Det ökade antalet polisanställda kommer att förbättra förutsättningarna att genomföra Polismyndighetens uppdrag och möta de utmaningar som framtiden förväntas innebära för myndigheten. Polismyndigheten behöver inom kompetensförsörjningen framför allt säkerställa en fortsatt tillväxt av poliser och specialistkompetens till den brottsbekämpande verksamheten. I en föränderlig omvärld behöver myndigheten emellertid kontinuerligt se över kompetensförsörjningsbehovet och vilka kompetenser som behövs kan därmed komma att förändras över tid.

För att Polismyndigheten ska lyckas bekämpa brottsligheten är det viktigt att myndigheten kan behålla medarbetare, anställa fler poliser och säkerställa tillgången till specialistkompetens inom den brottsbekämpande verksamheten. I syfte att säkerställa polistillväxten finns fastställda målvärden²⁰ för antalet poliser. Både nationellt och regionalt ska fokus fortsatt vara på de operationslinjer som identifierats.²¹

Att tillsammans ha uthållighet i attraheraarbetet inför kommande antagningar till grundutbildningen är särskilt viktigt, med ett fokus på svårrekryterade polisområden. Samtidigt behövs en ökad ambition med den funktionsinriktade polisutbildningen,

²⁰ Rikspolischefens beslut den 11 juni 2021, RPC 90/2021.

²¹ Polismyndighetens tio operationslinjer för tillväxtarbetet: attrahera till polisutbildningen, urval till polisutbildningar, utbilda poliser genom grundutbildningen till polis, utbilda poliser genom en funktionsinriktad polisutbildning, kompetensutveckla civilanställda till polis, återanställa poliser, uppvärdera polisyrket, behålla poliser, balansera polisörligheten internt samt balansera den civila kompetensförsörjningen.

som stöd till polistillväxten och för att stärka specialistkompetens som behövs i verksamheten. Polisyrrket behöver fortsatt uppvärderas och arbetet med att behålla och återrekrytera poliser behöver intensifieras så att nuvarande nivåer behålls. Fler polisanställda behöver välja att stanna kvar efter sin pensionstidpunkt, både som en del av polistillväxten och som en viktig del i kunskapsöverföring.

Under perioden 2020–2024 ska Polismyndigheten genomföra aktiviteter utifrån verksamhetens identifierade behov, i syfte att stärka myndigheten som en attraktiv arbetsplats och säkra kompetensförsörjningen vid Polismyndigheten och vid polisutbildningen.

En viktig förutsättning för att tillväxten ska kunna ske är att det finns utbildare, ändamålsenliga lokaler, övningsplatser och utrustning. Arbetet med dessa delar behöver ske strategiskt och långsiktigt och präglas av god samverkan. En viktig förutsättning för verksamheten och för tillväxten handlar också om tillgången till fordon. Ett nytt arbetssätt och en ny organisation vad gäller ansvaret för myndighetens fordonsförsörjning har beslutats och implementerats.

När myndigheten växer ska det även ske på ett miljömässigt hållbart sätt. Polismyndighetens miljöplan²² är utgångspunkten för arbetet med att under planeringsperioden minska verksamhetens negativa miljöpåverkan och bidra till att uppfylla Sveriges miljömål och de globala hållbarhetsmålen inom ramen för Agenda 2030²³. Myndigheten ska integrera miljöhänsyn i sin styrning och sina processer, vilket även bidrar till att stärka Polismyndigheten som en attraktiv arbetsplats.

Delmål: En hållbar tillväxt med rätt kompetens

Följande nyckelaktiviteter ska genomföras under 2020–2024:

	Ansvarig	2020	2021	2022	2023	2024	Strategiska initiativ
Säkra polistillväxten utifrån fastställda målvärden för poliser	Hela myndigheten				●	●	Attrahera och behålla
Utveckla och säkerställa att utbildningen till polis har ett innehåll och genomförande som motsvarar behoven för framtidens polis	HR	●	●	●	●	●	Attrahera och behålla
Säkerställa specialistkompetens inom analys, forensik/it-forensik, finansiell utredning samt utredning av brott mot särskilt utsatta brottsoffer	Samtliga polisregioner, Noa och NFC				●	●	Förbättra och framtidssäkra
Säkerställa samverkan och ett strategiskt arbetssätt kring lokalförsörjning och inköp av utrustning	EA	●	●	●	●	●	Förbättra och framtidssäkra
Verka för en minskad negativ miljöpåverkan genom att aktivt arbeta med fordonstransporter, tjänsteresor, energianvändning, avfall och resursanvändning	EA, hela myndigheten			●	●	●	Förbättra och framtidssäkra

22 Polismyndighetens miljöplan 2021–2024.

23 Betänkandet Agenda 2030 och Sverige: Världens utmaning – världens möjlighet (SOU 2019:13).

6.2 En arbetsplats där medarbetare trivs, kan utvecklas och vill stanna kvar

Polismyndigheten ska vara en attraktiv arbetsplats för personer med olika bakgrunder, erfarenheter och kompetenser, där medarbetarna tar en aktiv roll i myndighetens uppdrag, resultat och sin egen utveckling. Myndigheten ska ha attraktiva arbetsvillkor med tydliga utvecklingsvägar, så att den enskilde kan planera en långsiktig karriär, vilket bidrar till att säkra kompetensförsörjningen och stärka verksamhetsresultaten.

Kompetensutveckling är en viktig del av den strategiska kompetensförsörjningen där utbildning utgör en del tillsammans med andra kompetensutvecklande insatser i myndigheten. Under planeringsperioden ska en transformation av Polismyndighetens utbildningsverksamhet åstadkommas för att bättre möta verksamhetens behov av kompetensutveckling. Fort- och vidareutbildningarna ska vara flexibla, kostnads-effektiva och tillgängliga för medarbetare genom att traditionell utbildning i framtiden kombineras med flexibla former för lärande i arbetet utifrån verksamhetsbehoven när förändringar sker i omvärlden. De behov som finns kring myndighetens strategiska kompetensförsörjning, som omhändertas genom fort- och vidareutbildning, behöver säkerställas både mot processägare och verksamhetsansvariga för att få en än mer ändamålsenlig fort- och vidareutbildning för myndighetens medarbetare. Vidare behöver Polismyndigheten systematisera kompetensöverföring och tillvarata befintlig kompetens på ett strukturerat sätt.

Polisanställdas arbetsmiljö är en prioriterad fråga. Polismyndighetens arbetsmiljöplan²⁴ förtydligar myndighetens prioriteringar inom arbetsmiljöområdet under planeringsperioden. Det systematiska arbetsmiljöarbetet ska stärkas och fortsatta ambitionshöjande aktiviteter genomföras för att förbättra den organisatoriska, sociala och fysiska arbetsmiljön. Det hälsofrämjande arbetet ska förstärkas genom att fokusera på goda exempel i verksamheten och bibehålla de faktorer som ökar hälsa och arbetsglädje, så kallade friskfaktorer. Arbetet med att förebygga ohälsa och skada ska stärkas för att minska behovet av efterhjälpande åtgärder.

Polismyndigheten ska erbjuda en modern arbetsplats med möjlighet till flexibilitet. Hänsyn måste dock tas till verksamhetens behov samt myndighetens särskilda krav på säkerhet och skydd av såväl information som av medarbetare. Planering av verksamhet och arbetstid ska säkra att bemanningen utgår ifrån verksamhetens behov, vilket också är en del i att säkra operativ förmåga och en god arbetsmiljö.

Polismyndigheten ska aktivt och systematiskt arbeta med frågor som bygger en stark värdegrund och kultur, bland annat genom vidareutveckling av ledar- och medarbetarskap samt likabehandling, vilket bidrar till att skapa förutsättningar för en god arbetsmiljö och utveckling av verksamheten. Respekt för allas lika värde ska prägla polisanställdas agerande såväl i mötet med medborgare som inom Polismyndigheten. Ett aktivt arbete med ett integrerat jämställdhets- och mångfaldsperspektiv ska vara en del av all verksamhet. Chefer har en särskilt viktig roll som ”kulturbärare” och Polismyndigheten ska under perioden 2020–2024 genomföra aktiviteter för att stärka och stödja cheferna i sitt ledarskap och medarbetarna i sitt medarbetarskap. Systematisk chefsförsörjning ska säkerställas i myndighetens växande verksamhet.

Medarbetarskyddet för polisanställda ska vara starkt vilket är en förutsättning för att Sverige ska kunna upprätthålla rättsstatsprincipen. Under planeringsperioden ska aktiviteter genomföras för att stärka medarbetarskyddet i syfte att säkerställa att anställda inom myndigheten inte utsätts för hot, våld och annan otillåten eller otillbörlig påverkan, själv censur eller trakasserier. Om polisanställda utsätts för våld eller hot om våld ska det bekämpas med kraft.

Delmål: En arbetsplats där medarbetare trivs, kan utvecklas och vill stanna kvar

Följande nyckelaktiviteter ska genomföras under 2020–2024:

	Ansvarig	2020	2021	2022	2023	2024	Strategiska initiativ
Stärka myndighetens systematiska arbetsmiljöarbete utifrån löpande uppföljning och lokal lägesbild	HR, hela myndigheten				●	●	Attrahera och behålla
Aktivt arbeta med ledarskap, kultur och likabehandling samt vidareutveckla ledar- och medarbetarskap med utgångspunkt i myndighetens uppdragskompass	HR, hela myndigheten	●	●	●	●	●	Attrahera och behålla
Utveckla systematiken i och formerna för myndighetens samlade kompetensutvecklingsbehov	HR	●	●	●	●	●	Attrahera och behålla
Stärka myndighetens medarbetarskydd	Säk, hela myndigheten	●	●	●	●	●	Förbättra och framtidssäkra

²⁴ Polismyndighetens arbetsmiljöplan 2023–2024.

6.3 En aktiv och pålitlig samarbetspartner som leder det brottsbekämpande arbetet

Samverkan med kommuner, andra myndigheter, näringslivet och den ideella sektorn är i flera delar av central betydelse för den brottsbekämpande verksamheten. Internationella samarbeten ska ge ytterligare kraft i brottsbekämpningen. Samverkan ska utgå från samlade lägesbilder och vara en naturlig del i Polismyndighetens löpande verksamhet. Initiativ till samverkan ska tas när detta krävs eller är ändamålsenligt för att nå en framgångsrik brottsbekämpning som främjar en positiv samhällsutveckling. Polismyndigheten ska koncentrera resurserna på de uppgifter som endast myndigheten kan lösa.

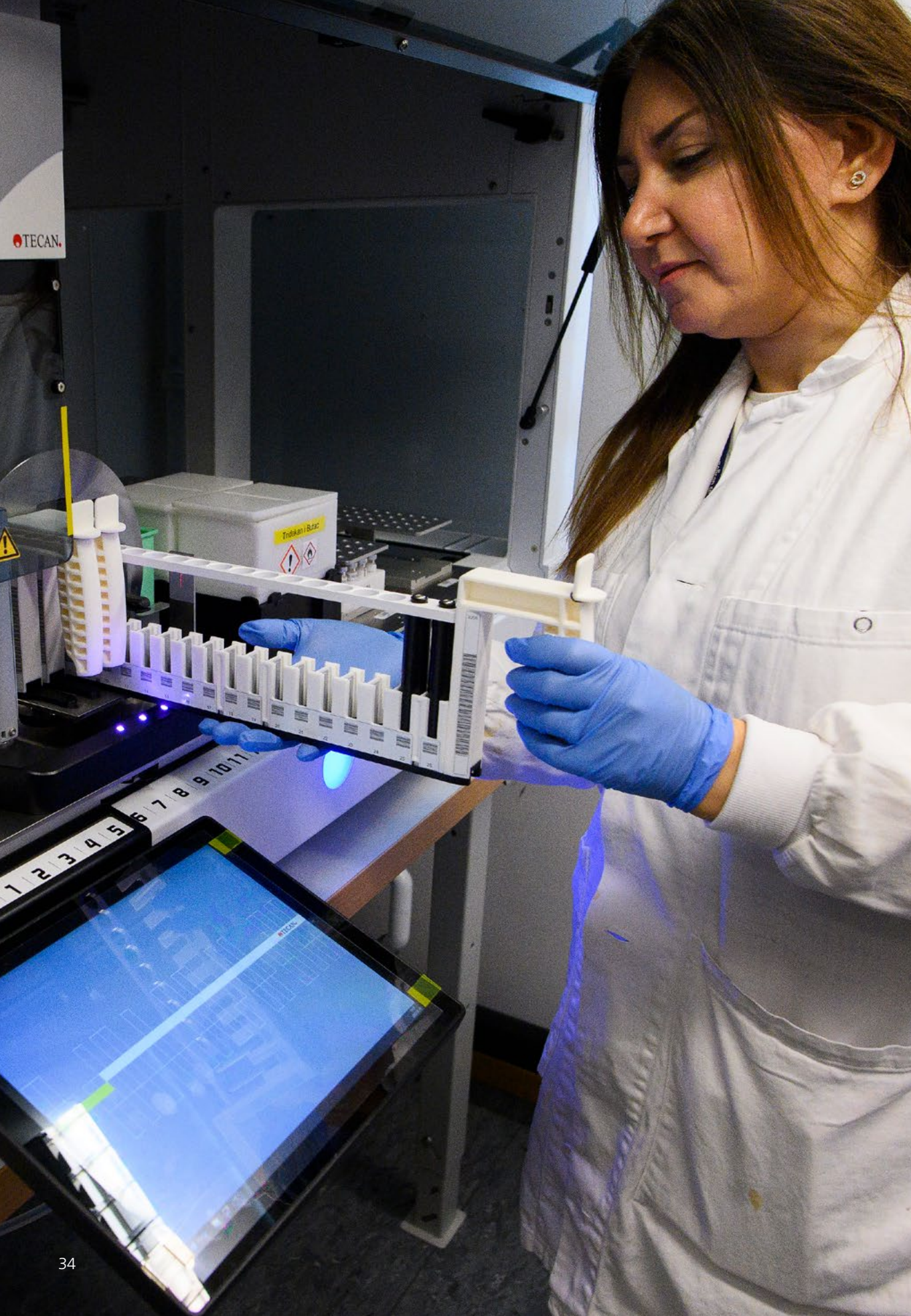
Polismyndigheten ska tillsammans med Åklagarmyndigheten löpande samordna insatser mot de mest brottsaktiva. Syftet är att skapa trygghet, förebygga brottslighet, avbryta pågående brottslighet samt inhämta underrättelsebaserad information.

Polismyndigheten ska samtidigt verka för att vara en attraktiv samarbetspartner för andra aktörer som kompletterar myndigheten i det brottsbekämpande uppdraget.

Delmål: En aktiv och pålitlig samarbetspartner som leder det brottsbekämpande arbetet Följande nyckelaktiviteter ska genomföras under 2020–2024:

	Ansvarig	2020	2021	2022	2023	2024	Genomförd och avslutad	Strategiska initiativ
Medverka i arbetet för rättsväsendets digitalisering	IT, Noa och RA	●	●	●	●	●		Digitalisera
Verka för gemensamma mål i rättskedjan	EA	●	●	●			●	Renodla och samverka
Genomföra insatser mot brottsaktiva i samverkan med Åklagarmyndigheten	Noa	●	●	●	●	●	● ²⁵	Förbättra och framtidssäkra

²⁵ Projektet är avslutat och arbetet fortsätter i linjeverksamheten.

7 Ekonomiska förutsättningar

7.1 Polismyndighetens finansiella mål

Polismyndighetens finansiella styrning syftar till att säkerställa att myndighetens resurser används på ett effektivt sätt och att myndigheten har kontroll över de ekonomiska åtaganden och betalningar som Polismyndigheten gör. Det finansiella målet innebär att myndigheten över tid ska ha en ekonomi i balans och verksamhetsrisker under kontroll.

Med ekonomi i balans menas att myndigheten bedriver verksamheten inom givna ekonomiska ramar och finansiella villkor, med inriktningen att så långt som möjligt undvika större anslagssparande eller nyttjande av anslagskrediten ett enskilt budgetår. Polismyndigheten totalt ska sträva efter att inte ha årsvisa överskott eller underskott i betydande storlek. Däremot kan det i den internt fördelade budgeten förekomma såväl överskott som underskott, förutsatt att dessa är i balans för den enskilda polisregionen eller avdelningen över tid. Underskottet får inte överskrida tre procent för en enskild polisregion eller avdelning.

Med verksamhetsrisker under kontroll menas att verksamhetsrisker är identifierade, värderade och att Polismyndigheten har vidtagit de åtgärder som är nödvändiga.

7.2 Treåriga budgetramar samt över- och underskott

Polismyndigheten ska ha goda och långsiktiga planeringsförutsättningar för sin verksamhet och arbetar därför med treåriga internt fördelade budgetramar som innebär beslutade budgetramar för det närmaste året och beräknade/preliminära ramar för de två nästkommande åren.

För att kunna arbeta med treåriga budgetramar krävs ett prognosarbete inom hela myndigheten som är transparent och håller hög kvalitet. Alla delar inom myndigheten, såväl avdelningar som polisregioner, är en del av helheten.

Den finansiella styrningen ska bidra till att Polismyndigheten som helhet når sina verksamhetsmål. Styrningen ska skapa incitament så att ekonomin ses som en helhet och ge förutsättningar för att verksamheten kan bedrivas med en ekonomi i balans och med verksamhetsrisker under kontroll.

De ekonomiska förutsättningarna innebär att varje polisregion och avdelning tilldelas en budgetram som motsvarar nivån på den verksamhet som förväntas bedrivas och varje budgetansvarig chef ansvarar för att planera och bedriva en verksamhet som rymms inom givna ekonomiska ramar. Grundregeln är att eventuella under- eller överskott disponeras av respektive polisregion eller avdelning, vilket innebär att en del av myndighetens anslagssparande eller kredit nyttjas. Vid behov kan dock beslut om avvikelser från grundregeln fattas efter särskild prövning. Hur överskott respektive underskott från föregående budgetår ska hanteras beslutas årligen av rikspolischefen.

7.3 Nyttorealiserings

Polismyndigheten ska kontinuerligt arbeta med effektiviseringar av verksamheten för att den samlade nyttan av tillgängliga resurser ska vara så hög som möjligt. De större utvecklingsarbeten som initieras och genomförs ska leda till ökad nytta, vilket hela myndigheten behöver bidra till att säkerställa. I Polismyndighetens riktlinjer för nyttorealiserings fastställs och beskrivs hur detta ska fungera.

I samband med att utvecklingsarbeten planeras ska nyttoanalyser genomföras. En bedömning ska göras av vilka nyttor utvecklingen leder till samt en värdering av dessa. Nyttorna kan till exempel utgöras av direkt minskade kostnader eller effektivare arbetssätt som sparar tid, vilket ökar den sammantagna nyttan av Polismyndighetens verksamhet utifrån ett medborgarperspektiv. Nyttorna ska följas upp och i förekommande fall påverka budgetfördelningen. Ansvaret för realisering av nyttor ligger alltid hos den processägare eller verksamhetsansvarige där förändringen införs.

7.4 Medelsfördelningens grunder

Polismyndighetens anslagna medel ska fördelas i enlighet med fastslagna modeller.²⁶

7.4.1 Modell för fördelning till polisregionerna

Den största delen av polisregionernas budget baseras på den så kallade 50/50-modellen.

Det innebär att:

- 50 procent av medlen fördelas i förhållande till andel invånare
- 50 procent av medlen fördelas i förhållande till antal brott inom brottsområde 1 och 3.

Andelen invånare beräknas som ett genomsnitt på det faktiska antalet de senaste två åren samt befolkningsprognosen för de två närmaste åren utifrån underlag från Statistiska centralbyrån (SCB). Antal brott utgörs av genomsnittet av de tre senaste årens faktiska antal anmälda brott. De egeninitierade brottstyperna narkotika och trafik som ingår i brottsområde 2 ingår inte i antal anmälda brott.

Fördelningsmodellen för polisregionerna innehåller även en huvudstadsfaktor, avstånds faktor och gränsfaktor, samt fördelning av medel för särskilda beslut, åtaganden och särskilda satsningar.

Nya beslut om strategiska satsningar som innebär fördelning av budgetmedel kommer att läggas in i fördelningsmodellen om det inte handlar om en satsning som innebär en ökad belastning proportionellt i förhållande till 50/50-modellen.

7.4.2 Metodik för fördelning till avdelningarna²⁷

Metoden för fördelning av medel till avdelningarna innebär att en beräkning av medel genomförs utifrån en indelning av avdelningarnas verksamheter i tre kategorier.

Metoden utgör underlag till planeringsdialoger med respektive avdelning. Inom ramen för dessa dialoger ska även eventuella ambitionsökningar diskuteras.

²⁶ Modell för fördelning av medel mellan polisregionerna samt Fördelningsmetodik budgetmedel nationella avdelningar (dnr A603.400/2018).

²⁷ Avdelningen för särskilda utredningar tilldelas genom Polismyndighetens regleringsbrev en egen anslagspost och omfattas därför inte av metoden fördelning till avdelningarna.

Kategori 1 avser de verksamheter där resursbehovet är någorlunda stabilt och inte automatiskt förändras för att Polismyndigheten växer eller till följd av andra aktörers agerande.

Kategori 2 innehåller verksamheter vars behov av resurser är rörligt i förhållande till hur Polismyndighetens storlek utvecklas.

Kategori 3 avser verksamheter vars behov av resurser inte är stabila och inte heller rörliga i förhållande till Polismyndighetens storlek. För verksamheterna i denna kategori styr andra faktorer behovet av resurser.

7.5 Ekonomisk uppföljning

Polismyndighetens ekonomi följs upp kontinuerligt varje månad och prognoser görs varje tertial för varje polisregion och avdelning. Om uppföljningen visar att medel fördelats till verksamheter och för syften som sedan, av olika skäl, inte realiserats ska medel kunna omfördelas. Uppföljningen och prognoserna ska alltså kunna utgöra verktyg för omfördelning under ett verksamhetsår. Det är väsentligt att de medel som uppdragsgivaren, regeringen, har tilldelat Polismyndigheten används på ett effektivt sätt.

BROTTSRUBRICERING

MISSTÄNKT

VITTNE

BESLAG

URINPROV

M HUSRANNSAKAN

BILDER/ FILIP

LM

BILDER/ FILIP

ANMÄLAN

① 5016

TVÄRNG - KROPPSB

FÖRHÖR

PM OMST.

ANALYS 120-5

③

Anmälan

Förhör

PM

BESLAG

Hand holding a green marker, with a tattoo on the forearm.

8 Uppföljning av den strategiska verksamhetsplanen

Uppföljningen av den strategiska verksamhetsplanen är av central betydelse för styrningen av myndigheten. Genom uppföljningen ges information om verksamheten rör sig i riktning mot de uppsatta målen. Uppföljningen syftar även till att utveckla verksamheten och bidra till lärande. Genom att koppla samman styrningen och uppföljningen av den strategiska verksamhetsplanen ges möjlighet att löpande styra om och omprioritera, men även att justera delmål, nyckelaktiviteter och indikatorer om behov finns, så att myndigheten utvecklas i riktning mot de långsiktiga målen.

8.1 Indikatorer och analysmodell

I detta kapitel redovisas de indikatorer som är kopplade till delmålen i den strategiska verksamhetsplanen och som ska ligga till grund för uppföljningen. Indikatorerna har valts ut för att de finns tillgängliga och tillsammans bedöms ge en viss eller en god bild av måluppfyllelsen.

En indikator är ett tecken på att någonting förändras och inte ett resultat för hur det går för verksamheten. Att en indikator utvecklas i rätt riktning behöver inte innebära att ett delmål är uppnått eftersom det inte finns ett "ett-till-ett" förhållande mellan delmålen och indikatorerna. Intentionen är att indikatorerna tillsammans med en analys av arbetet med nyckelaktiviteterna ska ge en sammanvägd bild av hur myndigheten förflyttar sig i relation till delmålen. Att skapa bra förutsättningar för att tolka, analysera och bedöma indikatorerna är därför centralt.

Indikatorerna som redovisas nedan kommer att kompletteras med kvantitativa mått och kvalitativa uppgifter som sedan ligger till grund för analys och slutsatser.

8.1.1 Utvecklingsarbete

Det pågår olika utvecklingsarbeten för att utveckla verksamhetsanalys och möjliggöra uppföljning av delmålen. Utvecklingsarbetena handlar bland annat om att ta fram och fördjupa indikatorer och mått som fångar Polismyndighetens strategi för utredningsverksamheten, skjutningar och det brottsförebyggande arbetet. Arbetet pågår också med att utveckla uppföljningen av delmålen i avsnitt 4 med kvalitativa uppföljningsmetoder och utvärderingar.

För utveckling av indikatorerna krävs utveckling av både verksamhet, processer och it för att därefter kunna ta ställning till om de är relevanta för att mäta delmålen. Allt eftersom nya relevanta indikatorer utvecklas kommer de att lyftas in i tertialuppföljningen.

Fördjupade analyser behövs också för att förstå utvecklingen av indikatorerna. Här kan andra relevanta mått användas såsom t.ex. komplexitetsmättet. I en analys kan också ingå att se till vilka effekter som nyckelaktiviteterna gett och då kan exempelvis fängelseår och straffmassa vara aktuella mått.

8.2 Nyckelaktiviteter

Uppföljning av nyckelaktiviteter är en del i den sammantagna analysen av om myndigheten går mot delmålen. Varje polisregions och avdelnings bidrag till den strategiska verksamhetsplanen ska följas upp tertialsvist. Uppföljningen ska redovisas i den nationella strategiska ledningsgruppen samt utgöra underlag för resultatdialogerna mellan rikspolischefen och respektive regionpolis-/avdelningschef.

8.3 Indikatorer för uppföljning

I tabellerna nedan finns nuvärden för varje indikator som visar var Polismyndigheten befann sig vid utgången av 2019 (utgångspunkt). För de nya delmålen är utgångspunkten 2022. Önskad riktning anger åt vilket håll nuvärdet ska utvecklas. I tertialuppföljningen ställs resultatet i relation till både nuvärdet och utfallen efterföljande år.

För de delmål där det är relevant kommer också brottsutvecklingen att användas för att få en lägesbild inom området. Detta ingår inte i bedömningen om hur resultatet utvecklas inom delmålet.

8.3.1 Framgångsrik brottsbekämpning och upplärning

Färre medborgare utsätts för brott och fler brott klaras upp	Nuvärde	Önskad riktning
Utredningsandel	29,6 %	ökning
Redovisningsandel	12,3 %	ökning
Antal ärenden redovisade till åklagare	156 520	ökning
Effektiv utredningsandel	31,8 %	ökning
Lagföringskvot	92,9 %	ökning
Andel medborgare som är utsatta för brott mot enskild person ²⁸	26,4 %	minskning
Andel medborgare som utsätts för egendomsbrott mot hushåll ²⁹	14,6 %	minskning

Bekämpa våld mot barn och mäns grova våld mot kvinnor³⁰	Nuvärde	Önskad riktning
Utredningsandel för våld mot barn	18,0 %	ökning
Antal ärenden redovisade till åklagare för våld mot barn	3 472	ökning
Lagföringskvot för våld mot barn	88,2 %	ökning
Utredningsandel för våld mot kvinnor	18,0 %	ökning
Antal ärenden redovisade till åklagare för våld mot kvinnor	5 780	ökning
Lagföringskvot för våld mot kvinnor	89,2 %	ökning

Bekämpa det dödliga våldet kopplat till kriminella nätverk	Nuvärde	Önskad riktning
Antal skjutningar	391	minskning
Antal dödade till följd av skjutningar	62	minskning
Antal skadade till följd av skjutningar	107	minskning
Antal fullbordade sprängningar	90	minskning
Antal försök till sprängningar	101	minskning
Antal häktade för grova och synnerligen grova vapenbrott	384	ökning

²⁸ Andel i procent enligt nationella trygghetsundersökningen (NTU). Resultat avser: kort-/kreditbedrägeri, försäljningsbedrägeri, fickstöld, personrån, sexualbrott, misshandel, hot, trakasserier och nätkränkning.

²⁹ Andel i procent enligt nationella trygghetsundersökningen (NTU). Resultat avser: bilstöld, stöld ur eller från fordon, cykelstöld, och bostadsinbrott.

³⁰ Definitionen av målet är samtliga våldsbrott (brottskategori enligt PRR) mot barn och samtliga våldsbrott mot kvinnor.

Bekämpa den kriminella ekonomin	Nuvärde	Önskad riktning
Summan av kontantbeslag ³¹	–	ökning

Förbättra den gränspolisiera verksamheten med fokus på att bekämpa organiserad brottslighet redan vid gränsen	Nuvärde	Önskad riktning
Antal inre utlänningskontroller	12 366	ökning
Antal verkställigheter	3 993	ökning
Antal polisavvisningar luft- och sjörum	7 264	ökning
Antal anställda vid gränsverksamheten	1 215	ökning
Antal återreseförbud ³²	–	ökning

Stärka beredskapsplaneringen som hanterar allvarliga händelser, kriser eller krig	Nuvärde	Önskad riktning
Följs upp genom uppföljning av nyckelaktiviteter	–	–

8.3.2 Stark lokal närvaro

Ökad polisiär närvaro i lokalsamhället	Nuvärde	Önskad riktning
Antal BF/IGV på LPO	7 120	ökning
Antal områdespoliser per 10 000 invånare	0,7	ökning
Tider för påbörjat uppdrag (Prio 1) (min:sek)	9:43	minskning

Utvecklade medborgarmöten och förbättrad service utifrån medborgarnas behov	Nuvärde	Önskad riktning
Andel samtal till PKC som besvaras inom 5 minuter ³³	79 %	ökning
Indikator för resehandlingar som mäter tillgänglighet, engagemang och effektivitet ³⁴	–	ökning
Ny uppföljning och indikatorer är under utveckling	–	–

Inga nya utsatta områden och reducering av befintliga	Nuvärde	Önskad riktning
Antal utsatta områden	61	minskning
Antal nya utsatta områden	3	minskning
Antal områden som inte längre är utsatta	2	ökning

31 Indikatorn kommer att utvecklas och göras tillgänglig under 2023.

32 Indikatorn ska mäta arbetet mot den organiserade brottsligheten vid gränsen. Indikatorn kommer att utvecklas och göras tillgänglig under 2023.

33 Värde från januari 2021, eftersom ny kontaktcenterlösning införts och tidigare siffror inte är jämförbara.

34 En indikator utvecklas som ska vara tillgänglig under 2023.

8.3.3 Attraktiv arbetsplats och samarbetspartner

En hållbar tillväxt med rätt kompetens	Nuvärde	Önskad riktning
Antal anställda (poliser/civila)	31 728	ökning

En arbetsplats där medarbetare trivs, kan utvecklas och vill stanna kvar	Nuvärde	Önskad riktning
Personalomsättning ³⁵	5,5 %	minskning
Sjukfrånvaro	4,0 %	minskning
Jämställd chefsfunktion ³⁶	0,75	ökning
Jämix ³⁷	121	ökning
Hälsindex ³⁸	126	ökning
Attraktivt arbetsplatsindex ³⁹	7,1	ökning

En aktiv och pålitlig samarbetspartner som leder det brottsbekämpande arbetet	Nuvärde	Önskad riktning
Följs upp genom uppföljning av nyckelaktiviteter	–	–

35 Den totala andelen avgångar bland tillsvidareanställd personal vid Polismyndigheten.

36 Värdet är kvoten mellan andel kvinnliga chefer och andel kvinnor totalt av alla anställda.

Ju närmare värdet 1 desto mer jämställt.

37 Utfall för denna indikator finns bara att tillgå en gång om året och endast på nationell nivå, vilket gör att redovisning endast sker i den nationella tertialuppföljningen. Nuvärdet anges för 2020.

38 Utfall för denna indikator finns bara att tillgå en gång om året och endast på nationell nivå, vilket gör att redovisning endast sker i den nationella tertialuppföljningen. Nuvärdet anges för 2020.

39 Utfall för denna indikator finns bara att tillgå en gång per år. Nuvärdet anges för 2020.

Utgivare
Polismyndigheten

Produktion
Kommunikations-
avdelningen
Januari 2023

Diari.nr.
A354.025/2022

Form och original
Blomquist
Communication AB

Foto
Polismyndigheten

